

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานอธิการบดี กองกลาง งานประชุม โทร. ๓๐๔๕ โทรสาร ๓๐๔๓

ที่ ศธ ๐๕๒๓.๑.๑.๖/๖๖๕

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง แจ้งมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์/ผู้อำนวยการกองแผนงาน

ตามที่รองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ พร้อมด้วยคณะทำงานศึกษาพื้นที่ ๑,๑๑๗ ไร่ เทศบาลตำบลบุญเรือง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ได้เดินทางลงพื้นที่เพื่อศึกษาข้อมูลและรายละเอียดของพื้นที่ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม - วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ นั้น ในการนี้ กองแผนงานได้สรุปผลการเดินทางไปศึกษาพื้นที่ฯ เสนอที่ประชุมเพื่อทราบ ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้ นั้น

คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ รับทราบ และมีมติให้นำเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบและพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการ

(อาจารย์รชฏ เชื้อวิโรจน์)

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

เลขานุการคณะกรรมการบริหารฯ

สรุปผลการศึกษา
แนวทางการพัฒนาพื้นที่ 1,117 ไร่ ตำบลบุญเรือง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

ความเป็นมา

การก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยเกษตรอินทรีย์ในระดับนานาชาติของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ตลอดจนภารกิจในการเพิ่มศักยภาพให้รองรับการบริการการศึกษาของประเทศในอีก 2-3 ทศวรรษข้างหน้า ข้อจำกัดในด้านพื้นที่จะเป็นข้อจำกัดหนึ่งที่สำคัญ การขยายวิทยาเขตจึงอาจเป็นแนวทางหนึ่งที่มหาวิทยาลัยต้องเตรียมความพร้อม ซึ่งการขยายวิทยาเขตโดยมีพันธมิตรเป็นกลไกหนึ่งที่สามารถบูรณาการร่วมกัน จากประสบการณ์ของการพัฒนามหาวิทยาลัยแม่โจ้มีรากฐานจากการเกษตรที่ใกล้ชิดชุมชน มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตและผลงานวิจัยการเกษตรที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนและประเทศมาเป็นเวลากว่า 80 ปีมีเป้าหมายการพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งชีวิต ที่มีการเกษตรเป็นรากฐาน รักษาวัฒนธรรม ประเพณี อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดำรงไว้ซึ่งความดีงาม ก้าวทันและรู้ทันเทคโนโลยี ประกอบด้วยเส้นทาง 3 เส้นทางคือมหาวิทยาลัยอินทรีย์ มหาวิทยาลัยสีเขียว และมหาวิทยาลัยเชิงนิเวศน์

การขับเคลื่อนสู่เป้าหมายดังกล่าวมหาวิทยาลัยได้รับข้อเสนอ จากสภาเทศบาลตำบลบุญเรือง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ให้มหาวิทยาลัยแม่โจ้เข้าพัฒนาและใช้ประโยชน์พื้นที่สาธารณะจำนวน 3,000 ไร่ โดยจะยกให้กับมหาวิทยาลัยจำนวน 1,117 ไร่เพื่อการศึกษา วิจัยและบริการวิชาการ ข้อเสนอดังกล่าว ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้ประชุมเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2556 เสนอให้ตัวแทนมหาวิทยาลัยลงพื้นที่เพื่อประชุมร่วมกับผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่และสำรวจลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ และในวันที่ 28 กันยายน 2556 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้ร่วมประชุมกับประชาคมตำบลบุญเรือง กว่า 300 คน เพื่อรับฟังความคิดเห็นและแนวทางการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งผลการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนได้รับความเห็นชอบและความร่วมมืออันดียิ่ง ชุมชนมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยเข้ามาพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์ทั้งมิติของการศึกษาแก่นักศึกษา เยาวชน การวิจัย บริการวิชาการ การพัฒนาชุมชน ชุมชนพร้อมมีส่วนร่วมในการพัฒนา การใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่าเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนแก่ชุมชน และประเทศชาติ

หลังจากนั้น เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2556 คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ได้มีมติเห็นชอบในหลักการเบื้องต้นที่จะให้มหาวิทยาลัยดำเนินการทางกฎหมายเพื่อใช้พื้นที่ดังกล่าว โดยได้จัดตั้งคณะทำงานพัฒนาพื้นที่ 1,117 ไร่ ตำบลบุญเรือง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อทำหน้าที่ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ขั้นตอนการดำเนินการทางกฎหมาย วิเคราะห์ศักยภาพและความเหมาะสม วางแผนพัฒนาพื้นที่ โดยคณะทำงานดังกล่าวได้ลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลในระหว่างวันที่

28 ตุลาคม – 4 พฤศจิกายน และได้สรุปผลการศึกษาข้อมูลเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารในวันที่ 13 พฤศจิกายน 2556 โดยสรุปข้อเสนอแนะของคณะทำงานได้ดังต่อไปนี้

1. พื้นที่ดังกล่าวมีความเหมาะสมทั้งด้านทำเลที่ตั้ง และมีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียนสูง
2. มหาวิทยาลัยควรเร่งดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายเพื่อขอใช้พื้นที่ และดำเนินการขออนุญาตสภาพที่สาธารณะ
3. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และแนวทางการพัฒนาพื้นที่ของมหาวิทยาลัยให้ชัดเจน
4. สร้าง Scenario รูปแบบการใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนการสอน วิจัย และบริการวิชาการอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชนที่ชัดเจน (อาจใช้โมเดลเกษตรกำแพงแสน หรือ มจร.ราชบุรี) โดยระบุเงื่อนไข และการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียของชุมชน และทำความเข้าใจกับชุมชนให้ชัดเจน เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์และประชาสัมพันธ์รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่
5. ให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในบางกิจกรรม เช่น การประชุม ป่าชุมชน แปลงเกษตรชุมชน ตลาดกลางเกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ตัวอย่างน้ำพุร้อนสันกำแพง)

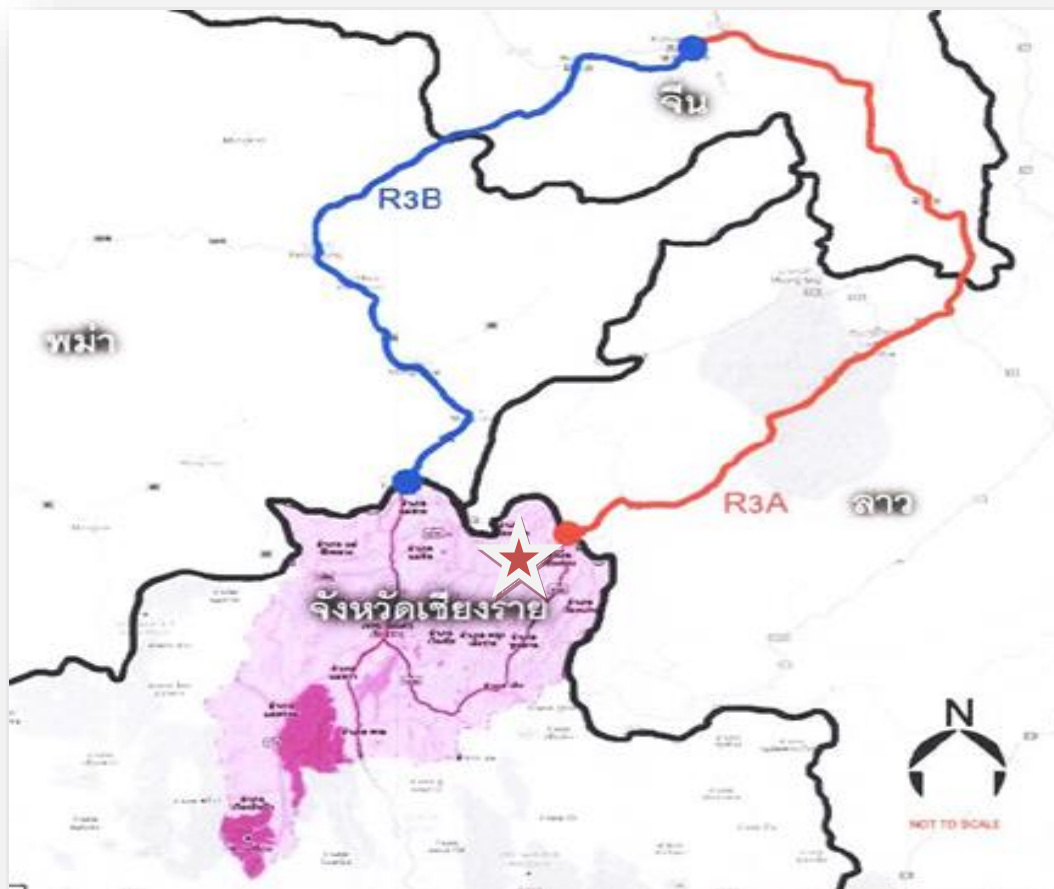
ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารได้มีมติเห็นชอบ และให้นำเสนอเรื่องดังกล่าวต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อขอความเห็นชอบและข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการด้านกฎหมาย และวางแผนพัฒนาพื้นที่ต่อไป

ภาพที่ 1 การทำประชาคมประชาชนในพื้นที่ เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2556

ข้อมูลด้านกายภาพของพื้นที่

จากการศึกษาพบว่า พื้นที่บริเวณ 500 ไร่อยู่ห่างจากถนนใหญ่ประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำอิงที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ขนาดใหญ่ 4 แห่ง พื้นที่สาธารณะดังกล่าวเป็นพื้นที่ป่าสาธารณะของชุมชน ซึ่งมีเอกสารสิทธิ์คือหนังสือรับรองสิทธิพื้นที่สาธารณะ โดยเทศบาลอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันเพื่อการผลิตเกษตร ซึ่งเทศบาลได้ทำการขุดลอกแม่น้ำอิง และบึงน้ำภายในพื้นที่ แล้วนำดินที่ได้จากการขุดลอกมาถมพื้นที่ ทำให้พื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การผลิตพืชและสัตว์ การขุดลอกดังกล่าวช่วยแก้ไขปัญหาหน้าท่วม(จากการเป็นที่ลุ่มในอดีต)

ภาพที่ 2 ทำเลที่ตั้งของพื้นที่

ด้านทำเลที่ตั้ง พื้นที่ดังกล่าวตั้งอยู่ในตำบลบุญเรือง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยอยู่ห่างจากสะพานข้ามแม่น้ำโขง 30 กิโลเมตร และเป็นจุดเชื่อมต่อเส้นทาง R 3A (ลาวและจีน) สามารถเพิ่มศักยภาพการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยเกษตรนานาชาติและหนึ่งในมหาวิทยาลัยชั้นนำของ AEC

ภาพที่ 3 สภาพพื้นที่

สภาพพื้นที่ เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำอิง มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งดิน และน้ำ โดยพื้นที่ 1,117 ไร่ ที่ชุมชนมีความประสงค์จะยกให้กับมหาวิทยาลัย เป็นส่วนหนึ่งของป่าสาธารณะของชุมชน ซึ่งมีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 3,000 ไร่ โดยบริเวณที่จะให้มหาวิทยาลัยใช้ประโยชน์คือบริเวณป่าสาธารณประโยชน์ของหมู่ 1 หมู่ 2 และ หมู่ 10 ตำบลบุญเรือง สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มติดลำน้ำอิง อุดมสมบูรณ์ ต้นไม้ส่วนใหญ่ได้แก่ ทองกวาว ข่อย ตะแบก จีว และต้นไม้สำหรับทำฟืน สามารถตัดได้ และมีหนองน้ำขนาดใหญ่ 4 แห่งและบึงเล็กๆ อีก 6 แห่ง พื้นที่โดยรอบเป็นที่นาของชาวบ้าน อดีตเคยมีน้ำท่วมเป็นประจำ แต่เทศบาลได้ทำการขุดลอกน้ำอิง และบึงต่างๆ แล้วนำดินมาถมเป็นคันกั้นน้ำ ทำให้น้ำไม่ท่วม

ภายในบริเวณ 1,117 ไร่ เป็นที่ราบ (ป่าสาธารณประโยชน์) 891 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 80 ของพื้นที่ทั้งหมด และพื้นที่น้ำ 226 ไร่ หรือ 363,097 ตรม.(รวมถึงกลางลำน้ำอิง) หรือคิดเป็นร้อยละ 20 ของพื้นที่ทั้งหมด ประกอบด้วยแม่น้ำอิง บึงน้ำขนาดใหญ่ 4 แห่ง ขนาดเล็ก 8 แห่ง

ภาพที่ 4 การคมนาคม

พื้นที่ดังกล่าวอยู่ห่างจากมหาวิทยาลัยแม่ใจเชียงใหม่ประมาณ 250 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 4 ชั่วโมง อยู่ใกล้ถนนเชียงของ-เทิงซึ่งอยู่ระหว่างการขยายถนนเป็น 4 เลนส์ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ.2558 สามารถเชื่อมต่อไปยังกรุงเทพฯ ได้ และอยู่ห่างจากสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 ซึ่งจะเปิดใช้ในวันที่ 12 ธันวาคม 2556 ประมาณ 30 กิโลเมตร และห่างจากท่าเรือเชียงของประมาณ 40 กิโลเมตร

ภาพที่ 5 สภาพถนนเข้าพื้นที่

การเดินทางจากถนนหลักเข้าสู่พื้นที่ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง เส้นทางที่สะดวกที่สุดระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตรจากถนนหลักสายเชียงของ-เทิง สภาพถนนบางส่วนเป็นคอนกรีต บางส่วนเป็นลูกรัง แต่สามารถคมนาคมได้ทั้งปี สองข้างทางเป็นที่นาของชาวบ้านเนื้อที่หลายพันไร่

ภาพที่ 6 สภาพพื้นที่บริเวณที่เป็นที่ราบ

สภาพพื้นที่บริเวณที่เป็นที่ราบ มีเนื้อที่ประมาณ 891 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 80 ของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าชุ่มน้ำ และบางส่วนเป็นที่ราบที่เกิดจากการนำดินที่ได้จากการขุดลอกหนองน้ำมาถม ทำให้สภาพดินค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของหมู่บ้าน โดยให้ชาวบ้านเช่าปลูกข้าวโพดในอัตรา 500 บาทต่อไร่ต่อปี

แหล่งน้ำ (ร้อยละ 20)

- หนองน้ำขนาดใหญ่ 4 แห่ง (50-100 ไร่)
- หนองน้ำขนาดเล็ก
- คูน้ำล้อมรอบ
- แม่น้ำอิง

ภาพที่ 7 สภาพพื้นที่บริเวณที่เป็นแหล่งน้ำ

ภาพในพื้นที่ 1,117 ไร่ มีบริเวณที่เป็นแหล่งน้ำประมาณ 226 ไร่ ประกอบด้วยบึงน้ำขนาดใหญ่ 4 แห่ง ซึ่งอยู่ในความดูแลของหมู่บ้าน บึงขนาดใหญ่ แห่งที่ 1 และ 2 มีพื้นที่ประมาณ 80-100 ไร่ มีการนำปลานิล ตะเพียน ยี่สก นวลจันทร์ กระบอก กระตี่ มาปล่อย ร่วมกับปลาธรรมชาติ ได้แก่ ปลาดัง กตเหยือก สร้อย ฯลฯ เป็นแหล่งเลี้ยงปลาพื้นที่ขนาดใหญ่ เปิดการประมงจับปลาทุกปี นอกจากนี้ยังมีหนองน้ำสาธารณะขนาดเล็กอีกประมาณ 8 แห่ง และทางทิศตะวันตกของพื้นที่ ดินแม่น้ำอิง

ศักยภาพของพื้นที่

ภาพที่ 8 ศักยภาพของพื้นที่

จากการลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลทั้งด้านทำเลที่ตั้ง กายภาพ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน คณะทำงานฯ ได้วิเคราะห์ศักยภาพ ซึ่งเป็นจุดแข็งที่สำคัญของพื้นที่ดังกล่าว ดังต่อไปนี้

1. ตั้งอยู่บนจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญด้านการขนส่งและการท่องเที่ยวของเส้นทาง R3A
2. อยู่ใกล้ด้านพรมแดน และสะพานมิตรภาพแห่งที่ 2 ซึ่งจะเปิดใช้ในวันที่ 12 ธันวาคม 2556 จะทำให้เชียงของกลายเป็นจุดเชื่อมโยงที่สำคัญในการคมนาคมขนส่งระหว่างไทย ลาว พม่า และจีนตอนใต้
3. การเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนอำเภอเชียงของ ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง และมีความเป็นไปได้สูงที่จะได้รับอนุมัติ ซึ่งทำให้เชียงของกลายเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน และจะเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว
4. การขยายถนนเชียงของ-เทิง ซึ่งเชื่อมต่อมาจากเส้นทาง R3A ผ่านสะพานมิตรภาพแห่งที่ 2 ซึ่งจะขยายเป็นถนน 4 เลน คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2558 จะทำให้การเดินทางและขนส่งสินค้าทางบกระหว่างกรุงเทพฯ และจีนตอนใต้ทำได้สะดวกยิ่งขึ้น
5. เส้นทางรถไฟรางคู่ ซึ่งมีความเป็นไปได้สูงที่จะเชื่อมต่อมาจากสถานีเด่นชัย ผ่านมายังอำเภอเชียงของ และเข้าสู่ลาวและจีนตอนใต้ ส่งผลดีทั้งการขนถ่ายสินค้าและการท่องเที่ยว
6. ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ - พื้นที่บริจาคมีขนาด 1,117 ไร่ มีศักยภาพในการพัฒนาขนาดพื้นที่ และที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ สามารถพัฒนาด้านเกษตรกรรมชาติ และ

เกษตรอินทรีย์ (เป็นศูนย์วิจัย สถานีทดลอง และฝึกงานของนักศึกษา บ้านพัก บุคลากร) สามารถพัฒนาต่อเนื่องให้เป็นวิทยาเขตรองรับการขยายตัวในอนาคต

7. พันธมิตรทั้งภาครัฐ และเอกชน ในการบูรณาการอย่างมีส่วนร่วม (ชุมชน/องค์กร ท้องถิ่น ภาควิชาการเมือง (สส./รัฐบาล) และภาคเอกชน
8. ความต้องการของชุมชน จากการร่วมประชาคมกับประชาชนในพื้นที่ 2 ครั้ง พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีความต้องการที่จะให้มหาวิทยาลัยแม่โจ้เข้าไปพัฒนาพื้นที่เป็น อย่างมาก
9. หน่วยงานราชการที่อยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้งในพื้นที่ ได้แก่
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อยู่ระหว่างการขอใช้พื้นที่ของกรมป่าไม้ใน บริเวณตำบลศรี้ง เพื่อเปิดวิทยาลัยนานาชาติ
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย อยู่ระหว่างการขอใช้พื้นที่ประมาณ 400 ไร่ ในอำเภอ เชียงของ เพื่อจัดตั้งวิทยาเขตเชียงของ
 - องค์การสวนสัตว์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เตรียมเปิดสวนสัตว์ขนาดใหญ่ พร้อมกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาที่เกี่ยวข้องโดย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่

ภาพที่ 9 การแสดงความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่

จากการศึกษาข้อมูล ลงพื้นที่พูดคุยกับประชาชนและผู้นำชุมชน สามารถสรุปความคิดเห็นในเบื้องต้นของประชาชนในพื้นที่ ทั้งด้านความคาดหวัง ความต้องการ และข้อวิตกกังวลของประชาชนที่สำคัญได้ดังต่อไปนี้

1. ความคาดหวังและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

จากการร่วมประชุมประชาคมกับผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2556 และการประชุมหารือร่วมกับผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในวันที่ 28 ตุลาคม 2556 สามารถสรุปความต้องการและความคาดหวังของประชาชนในพื้นที่ ได้ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านวิชาการและการเกษตร

- ให้ความรู้ทางวิชาการด้านการเกษตร
- สนับสนุนด้านพันธุ์พืชและสัตว์ ที่เหมาะสมกับพื้นที่
- ส่งเสริมให้เยาวชนรุ่นใหม่เห็นความสำคัญของการศึกษาด้านการเกษตร
- การจัดการเรียนการสอน เช่น รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือสาขาที่รองรับการเปิด AEC เช่น การท่องเที่ยว ภาษา บริหารธุรกิจ ฯลฯ
- ให้สิทธิพิเศษ หรือโควตาบุตรหลานเกษตรกรในพื้นที่
- ความคาดหวังของประชาชนคือจัดตั้งเป็น “วิทยาเขต”

1.2 ด้านเศรษฐกิจเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

- ส่งเสริมอาชีพเกษตรที่เหมาะสมกับตลาดจีน เช่น ข้าว ปลา ปศุสัตว์
- สร้างอาชีพเกษตรทางเลือกอื่นๆ เช่น เกษตรอินทรีย์ ไม้ผล
- ส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ตลาดกลางสินค้าการเกษตร

1.3 ด้านเครือข่ายและชุมชน

- ความร่วมมือระหว่างชุมชนกับมหาวิทยาลัย
- การมีส่วนร่วมในกิจกรรม / โครงการพัฒนาพื้นที่

2. ข้อกังวลใจของประชาชนในพื้นที่

จากการหารือร่วมกับกำนันผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ และพูดคุยกับประชาชนบางส่วน พบว่าประชาชนในพื้นที่บางส่วนยังไม่ข้อสงสัยหรือข้อวิตกกังวลในประเด็นต่อไปนี้

2.1 การใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัย

- ผลกระทบจากการพัฒนาทางกายภาพ / ผู้รับผิดชอบในกรณีที่เกิดความเสียหาย
- ลักษณะการลงทุนและพัฒนา (ระหว่างรัฐ เอกชน และภาคการเมือง)

- มหาวิทยาลัยจะไม่ดำเนินการอะไรหลังจากได้สิทธิในที่ดินไปแล้ว หรือไม่ทำตามแผนที่เคยแจ้งไว้
- ยกสิทธิ์ให้มหาวิทยาลัยไปแล้ว อนาคตจะขอคืนไม่ได้ (เหมือนกรณีแม่ฟ้าหลวง)
- มหาวิทยาลัยจะขยายพื้นที่ไปมากกว่า 1,117 ไร่

2.2 การมีส่วนร่วมและสิทธิในการใช้ประโยชน์ของชุมชน

- ชาวบ้านในพื้นที่จะไม่สามารถใช้ทรัพยากรได้เหมือนเดิม
- ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือการพัฒนา

2.3 โอกาสที่จะเกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มที่มีความคิดเห็นต่าง

- ยกพื้นที่ให้มหาวิทยาลัยแล้วจะขอคืนไม่ได้
- ประชาชนที่เคยทำกินจะต้องไปขอทำกินในพื้นที่ของหมู่บ้านอื่น
- ความขัดแย้งระหว่างหมู่บ้านที่ยกให้และไม่ยกให้ ในประเด็นเรื่องผลประโยชน์ และการเสียสละ

ทั้งนี้มหาวิทยาลัยจะต้องร่วมกับผู้บริหารท้องถิ่น และผู้นำชุมชนในพื้นที่ ในการทำความเข้าใจแก่ประชาชนที่ถูกต้องและชัดเจน แล้วให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจเอง

แผนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

เพื่อให้การดำเนินการในการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม และถูกต้องตามขั้นตอน คณะทำงานฯ ได้ระดมความคิดเห็นเพื่อสรุปแผนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในเบื้องต้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1. ระยะสั้น (ก่อนได้เอกสารสิทธิ์) ระยะเวลาประมาณ 2-3 ปี

- ดำเนินการทางกฎหมาย
- ศึกษาข้อมูล และวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจ สังคม ภูมิศาสตร์
- วางแผน พัฒนาโครงการ
- ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ ประชาพิจารณ์
- ให้สิทธิพิเศษแก่นักเรียนในพื้นที่
- โครงการพัฒนาร่วมกับท้องถิ่น เช่น ประมง ปศุสัตว์ พืช ท่องเที่ยว ฯลฯ โดยท้องถิ่นหรือ ส.ส.เป็นผู้รับผิดชอบหลัก

เป้าหมายสูงสุดของการดำเนินการในระยะนี้คือการดำเนินการทางกฎหมาย เพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสารสิทธิ์ในพื้นที่ การสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน และความ

ร่วมมือจากหน่วยงานระดับท้องถิ่น เช่น เทศบาล อำเภอ และฝ่ายการเมือง (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร)

2. ระยะกลาง (หลังได้เอกสารสิทธิ) ระยะเวลา 3-5 ปี
 - เสนอโครงการของงบประมาณจากรัฐบาล
 - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจำเป็น เช่น ปรับพื้นที่ ถนน ไฟฟ้า น้ำ อาคาร
 - ตั้งสถานีวิจัย ฟาร์มมหาวิทยาลัย
 - จัดการเรียนการสอนนอกที่ตั้ง
3. ระยะยาว (ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล หรือเอกชน) ระยะเวลา 5-10 ปี
 - จัดตั้งเป็นคณะ วิทยาเขต หรือวิทยาลัยนานาชาติ
 - ความร่วมมือกับเอกชน

ขั้นตอนการดำเนินการทางกฎหมาย

1. มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ขอความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย (วันที่ 17 พ.ย. 56)
2. ดำเนินการทำเรื่องขอลิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย โดยเสนอเรื่องผ่านอำเภอเชียงของ ซึ่งในขั้นตอนนี้มหาวิทยาลัยจะต้องเสนอโครงการ/แผนงานพัฒนาพื้นที่ พร้อมแนบแผนที่ที่ชัดเจน
3. อำเภอนำเสนอคณะกรรมการ กรอ. พิจารณา โดยในขั้นตอนนี้จะต้องผ่านความเห็นชอบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผ่านกระบวนการประชาพิจารณ์ของประชาคมในพื้นที่และองค์กรที่เกี่ยวข้อง และผู้แทนจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้และเทศบาลอาจจะต้องชี้แจงข้อมูลต่อคณะกรรมการ กรอ. ด้วย
4. เสนอผู้ว่าราชการให้ความเห็นชอบให้มหาวิทยาลัยใช้พื้นที่
5. มหาวิทยาลัยดำเนินการขออนุญาตที่ดินสาธารณะ เพื่อให้ที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย
6. ในระหว่างดำเนินการขออนุญาต มหาวิทยาลัยอาจขอใช้พื้นที่สาธารณะชั่วคราว (ครั้งละ 5 ปี)
7. นำเสนอ ครม. และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี)

แนวทางการพัฒนาด้านการประมง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นพบว่า พื้นที่ดังกล่าวมีศักยภาพด้านการประมงค่อนข้างสูง เนื่องจากมีความเหมาะสมทั้งด้านการผลิต การขนส่ง และการตลาด สามารถดำเนินการด้านการประมงได้ทั้งในเชิงวิชาการ การอนุรักษ์ การค้าการลงทุน ดังนั้นคณะทำงานด้านการประมงจึงได้ลงพื้นที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาในด้านดังกล่าว โดยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สมควรรับพื้นที่เปิดใหม่นี้เข้ามาดำเนินการในรูปแบบฟาร์มมหาวิทยาลัย และควรมีสถานให้บริการฝึกอบรมต่างๆ ทางด้านเทคโนโลยีการเกษตร การประมง และภาษาพื้นถิ่นในกลุ่มประเทศอาเซียน เพราะพื้นที่ดังกล่าวนี้อยู่ใกล้ชายแดน เหมาะสมต่อการคมนาคม
2. ในช่วงเริ่มต้นปี พ.ศ. 2556 - 2566 (10 ปีแรก) อาจจะร่วมดำเนินการกับฝ่ายเอกชนในการพัฒนาพื้นที่เปิดใหม่นี้ด้านการผลิตต้นกล้าข้าวสาลีพันธุ์ดี ปลาเศรษฐกิจน้ำจืด และสัตว์เศรษฐกิจที่ตลาดในภาคเหนือและกลุ่มต่างประเทศใกล้เคียง เช่น ประเทศลาว พม่า เวียดนาม และจีนมีความต้องการสูงก่อนเป็นอันดับแรก
3. ในช่วงเริ่มต้นระหว่างปี พ.ศ. 2556 - 2566 นี้ คณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ มีความประสงค์พื้นที่ส่วนหนึ่งประมาณ 100 ไร่เพื่อดำเนินการใช้ประโยชน์ด้านการฝึกงาน การเรียนรู้อิสระ สหกิจศึกษา และงานวิจัยต่างๆ ของทั้งนักศึกษาและบุคลากร ทั้งที่ดำเนินการเองและร่วมกับฝ่ายเอกชน
4. จากการลงพื้นที่ร่วมกับภาคเอกชน ผู้บริหาร CPF มีความพอใจในศักยภาพของพื้นที่และสนใจในเบื้องต้นที่จะร่วมลงทุนด้านการประมงกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยความเห็นชอบจากบอร์ด CPF โดยจะขอใช้พื้นที่ฟาร์มสัตว์น้ำอย่างน้อย 500 ไร่ โดยเฉพาะในบริเวณใกล้ลำน้ำอิง เพื่อความสะดวกต่อการบริหารจัดการน้ำ

สรุปข้อเสนอแนะของคณะทำงาน

1. มหาวิทยาลัยควรเร่งดำเนินการทางกฎหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิในพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีศักยภาพสูงมาก และมีแนวโน้มพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว มหาวิทยาลัยควรเร่งดำเนินการในช่วงที่ผู้บริหารท้องถิ่นทั้งผู้บริหารเทศบาล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อำเภอ จังหวัด พร้อมให้การสนับสนุน
2. ควรสร้าง Scenario หรือ Model รูปแบบการใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนการสอน วิจัย และบริการวิชาการอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชนที่ชัดเจน ทั้งในรูปแบบเอกสารและภาพ Perspective โดยอาจใช้โมเดลเกษตรกำแพงแสน หรือบางมตราขบุรี
3. ระบุงบเงินใช้ และการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียของชุมชน และทำความเข้าใจกับชุมชนให้ชัดเจน เพื่อให้ชุมชนใช้ประกอบการตัดสินใจ

4. กำหนดกิจกรรมบางอย่างที่ชุมชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ เช่น การประมง ป่าชุมชน แปลงเกษตรชุมชน ตลาดกลางเกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยพิจารณาตัวอย่างเช่นน้ำพุร้อนสันกำแพงที่ประสบความสำเร็จจากการบริหารทรัพยากรร่วมกับชุมชน

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

คำสั่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ที่ ๖๖๐๖ / ๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่ ๑,๑๑๗ ไร่ ตำบลบุญเรือง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
เพื่อจัดตั้งมหาวิทยาลัยแม่โจ้-เชียงราย

เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่ ๑,๑๑๗ ไร่ ตำบลบุญเรือง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อจัดตั้งมหาวิทยาลัยแม่โจ้-เชียงรายเป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่ ๑,๑๑๗ ไร่ ตำบลบุญเรือง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อจัดตั้งมหาวิทยาลัยแม่โจ้-เชียงราย ดังนี้

๑. รองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์	ประธานคณะกรรมการ
๒. รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาเครือข่าย	รองประธานคณะกรรมการ
๓. รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย	คณะกรรมการ
๔. คณบดีคณะเทคโนโลยีการประมง
และทรัพยากรทางน้ำ	คณะกรรมการ
๕. คณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร	คณะกรรมการ
๖. คณบดีคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี	คณะกรรมการ
๗. คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และ
การออกแบบสิ่งแวดล้อม	คณะกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการวิทยาลัยบริหารศาสตร์	คณะกรรมการ
๙. คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์	คณะกรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์
ทางการเกษตร	คณะกรรมการ
๑๑. ดร.บุญทา ชัยเลิศ	คณะกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการกองแผนงาน	คณะกรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการกองอาคารและสถานที่	คณะกรรมการ
๑๔. หัวหน้างานวินัยและนิติการ	คณะกรรมการ
๑๕. หัวหน้างานยุทธศาสตร์และติดตามประเมินผล
กองแผนงาน	คณะกรรมการและเลขานุการ
	๑๖. นางสาวมีนา...

-๒-

๑๖. นางสาวมีนา ทาหอม

คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๗. นางสาววรกานต์ ชาญชีรวัฒนา

คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๘. นางสาวภัครศ์ สิริ

คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีหน้าที่ศึกษาความเป็นไปได้ กำหนดแนวทางการพัฒนา และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ ๑.๑๑๗ ไร่ ตำบลบุญเรือง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อจัดตั้งมหาวิทยาลัยแม่ใจ-เชียงราย รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๐๒๒
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเริญ ยศราช)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ใจ

ภาคผนวก 2
แนวทางการทำงานของคณะทำงานศึกษาพื้นที่ 1,117 ไร่ ต.บุญเรือง อ.เชียงของ จ.เชียงราย

คณะทำงาน	หัวหน้าทีม	สมาชิก	เป้าหมายการศึกษาข้อมูล	หน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง	รายชื่อวันที่ 28 ต.ค.	วันที่จะลงพื้นที่เพิ่มเติม
คณะทำงาน ด้านกายภาพ	คณบดีคณะ สถาปัตยกรรมฯ	■ ผอ.กองอาคาร ■ ศูนย์ succeed ■ คณบดีคณะ ประมงฯ ■ คณบดีคณะผลิต กรรมการเกษตร ■ คณบดีคณะสัตว ศาสตร์	■ รวบรวมแผนที่ / ภาพถ่าย ■ ข้อมูลทางกายภาพ และสภาพพื้นที่ ■ ทรัพยากรภายในพื้นที่ เช่น ดิน น้ำ ป่าไม้ พันธุ์ไม้ พันธุ์สัตว์ ■ วิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาด้าน กายภาพ ■ รวมถึงศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่ เช่น พืชและ สัตว์ที่เหมาะสม ■ โครงสร้างพื้นฐานที่ต้องการในระยะเริ่มแรก เช่น การปรับปรุงพื้นที่ ถนน อาคาร	■ กองช่าง ■ ที่ดิน ■ ผู้นำชุมชน	■ ผอ.กองอาคาร ■ ดร.จกมล พรหมยะ ■ ผอ.ศูนย์ succeed ■ ดร.ประภากร ธาราฉาย ■ ดร.ชิต อินปรา ■ ที่ปรึกษาการพัฒนา ด้าน กายภาพของมหาวิทยาลัย 3 ท่าน	■ วันที่ 1 พ.ย. ■ ดร.บัญญัติ และทีมงาน 3-4 คน
คณะทำงาน ด้านชุมชน	รองฯ ยุทธศาสตร์	■ รองฯเครือข่าย ■ รองฯวิจัย ■ ดร.บุญทา ชัยเลิศ ■ แมโจโพลล์ ■ วิทยาลัยบริหาร ศาสตร์	■ ศักยภาพของอำเภอเชียงของ รองรับ AEC ■ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชนโดยรอบพื้นที่ ■ ภูมิหลังความเป็นมาของพื้นที่ และพื้นที่ข้างเคียง ■ สสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของผู้นำและ คนในชุมชนต่อการพัฒนาพื้นที่ ■ วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ในด้านเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว ฯลฯ	■ ผู้บริหารเทศบาล ■ อำเภอ ■ หอการค้า ■ ผู้นำชุมชน ■ ชาวบ้าน	■ รองฯยุทธศาสตร์ ■ ดร.บุญทา ชัยเลิศ ■ ดร.สมเกียรติ ชัยพิบูลย์ ■ ผอ.บริหารศาสตร์	■ 29-30 ตุลาคม

คณะทำงาน	หัวหน้าทีม	สมาชิก	เป้าหมายการศึกษาข้อมูล	หน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง	รายชื่อวันที่ 28 ต.ค.	วันที่จะลงพื้นที่เพิ่มเติม
คณะทำงาน ด้านกฎหมาย	หัวหน้างานวินัย และนิติการ	■ บุคลากรงานวินัย และนิติการ	■ สถานะทางกฎหมายของพื้นที่ ■ แนวทางการดำเนินการเพื่อให้ได้กรรมสิทธิ์ที่ดิน ■ ประเมินการระยะเวลาในการดำเนินการในแต่ละ ขั้นตอน ■ ความเป็นไปได้ในการเสนอโครงการเพื่อขอ สนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก	■ ฝ่ายกฎหมายเทศบาล ■ สนง.ที่ดิน ■ อำเภอ ■ จังหวัด	■ หัวหน้างานวินัย	■ วันที่ 4-5 พ.ย.
ฝ่าย ประสานงาน	ผอ.กองแผนงาน	■ งานยุทธศาสตร์	■ ประสานงานกับท้องถิ่น ■ รวบรวมข้อมูล จัดทำรูปเล่ม ■ เสนอข้อมูลต่อผู้บริหารและกรรมการที่เกี่ยวข้อง	■ ฝ่ายประสานงานเทศบาล	■ ผอ.กองแผนงาน ■ หน.งานยุทธศาสตร์	

ภาคผนวก 3
สรุปผลการประชุมหารือ
“แนวทางการพัฒนาพื้นที่ 1,117 ไร่ ต.บุญเรือง อ.เชียงของ จ.เชียงราย”
วันที่ 28 ตุลาคม 2556
ณ สำนักงานเทศบาลตำบลบุญเรือง

ผู้ร่วมการประชุม

1. รศ.ดร.ศิริพร กิตติการกุล	รองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ (หัวหน้าคณะ)
2. ผศ.ดร.จกมล พรหมยะ	ผู้แทนคณบดีคณะเทคโนโลยีการประมงฯ
3. ผศ.ดร.ประภากร ธาราฉาย	รองคณบดีคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี
4. ดร.ชิต อินปรา	รองคณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร
5. ดร.สมเกียรติ ชัยพิบูลย์	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์ทางการเกษตร
6. นางสาวมีนา ทาหอม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน กองแผนงาน
7. นายธนภัทร ปัญญาวงศ์	หัวหน้างานวินัยและนิติการ
8. นายวรณศิริ สุจินดา	หัวหน้างานยุทธศาสตร์และติดตามประเมินผล
9. นายธวัชชัย มานิตย์	หัวหน้างานบริการวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ
10. นายธนากร โพธิวงศ์	ศูนย์บริการออกแบบฯ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ
11. นายพิทักษ์พงษ์ แบ่งทิศ	ศูนย์บริการออกแบบฯ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ
12. นายธวัชชัย ภูเจริญยศ	ปลัดอาวุโส หัวหน้ากลุ่มงานปกครอง อำเภอเชียงของ
13. นายวิทยา อุ่นคำ	นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบุญเรือง
14. นายชัยชาญ รัตนพนาวงศ์	ปลัดเทศบาลตำบลบุญเรือง
15. นายธนศักดิ์ แอ่นปัญญา	รองนายกเทศมนตรี
16. นายสว่าง ดีอาจ	รองนายกเทศมนตรี
17. นายเล็ก มะโนวิเชียร	ประธานสภาเทศบาล
18. นายอเนก โนกong	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี
19. นายศักรินทร์ วงมาคำ	เลขานุการนายกเทศมนตรี
20. นายนิรันดร์ ธรรมวงศ์	สมาชิกสภาเทศบาล
21. นายเจริญ มูลชนะ	สมาชิกสภาเทศบาล
22. นายอินตา นาระถิ	สมาชิกสภาเทศบาล
23. นายบุญผาบ เนตรธिया	กำนันตำบลบุญเรือง
24. นายคะนอง จันธิมา	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 5
25. นายอนุศักดิ์ บัวระหงส์	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 10
26. น.ส.ดารุณี อะโนราช	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
27. น.ส.ลลิตภัทร รัตนไตร	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
28. นายวารินเทพ พรหมมี	นักการ

กำหนดการประชุม

- 06.00 – 10.00 น. ออกเดินทางจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้
- 10.00 – 10.30 น. นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบุญเรืองกล่าวต้อนรับ และรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการในส่วนที่เทศบาลรับผิดชอบ
- 10.30 – 11.00 น. รองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ นำเสนอแนวทางการศึกษาและพัฒนาพื้นที่
- การศึกษาข้อมูล
 - แผนพัฒนาระยะสั้น
 - แผนพัฒนาระยะกลาง
 - แผนพัฒนาระยะยาว
- 11.00 – 12.00 น. ร่วมหารือแนวทางการพัฒนาพื้นที่
- 12.00 – 13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 – 16.00 น. หารือกลุ่มย่อยแต่ละด้าน / ลงสำรวจพื้นที่ / ดูความก้าวหน้าการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง
- 16.00 – 20.00 น. เดินทางกลับ

สรุปผลการประชุม

ตามที่เทศบาลตำบลบุญเรือง และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้มีแนวคิดที่จะร่วมกันพัฒนาพื้นที่สาธารณะของชุมชนตำบลบุญเรือง เนื้อที่ประมาณ 1,117 ไร่ เพื่อประโยชน์ทางวิชาการแก่ชุมชน โดยเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2556 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยและเทศบาล

ได้ร่วมชี้แจงทำความเข้าใจ และร่วมประชาคมประชาชนในพื้นที่ โดยผู้เข้าร่วมทั้งหมดเห็นด้วยที่จะให้มหาวิทยาลัยแม่โจ้เข้ามาพัฒนาพื้นที่

โดยเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2556 ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ได้มีมติให้จัดตั้งคณะทำงานศึกษาพื้นที่ร่วมกับชุมชน โดยคณะทำงานประกอบด้วยทีมศึกษาข้อมูล 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกฎหมาย ด้านกายภาพ และด้านชุมชน และได้จัดให้มีการประชุมร่วมกับผู้นำชุมชนเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและความต้องการของชุมชน รวมทั้งศึกษาสภาพทางกายภาพของพื้นที่ในเบื้องต้น ในวันที่ 28 ตุลาคม 2556 โดยสามารถสรุปผลการประชุมในประเด็นต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานราชการที่มีแผนขยายการดำเนินงานเข้ามาในพื้นที่อำเภอเชียงของ

ปัจจุบันมีหน่วยงานราชการหลายหน่วยงานที่มีแผนจะเข้ามาดำเนินการในพื้นที่อำเภอเชียงของเพื่อรองรับการเปิด AEC ได้แก่

- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อยู่ระหว่างการขอใช้พื้นที่ของกรมป่าไม้ในบริเวณตำบลศรี เพื่อเปิดวิทยาลัยนานาชาติ
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย อยู่ระหว่างการขอใช้พื้นที่ประมาณ 400 ไร่ ในอำเภอเชียงของ เพื่อจัดตั้งวิทยาเขตเชียงของ
- องค์การสวนสัตว์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เตรียมเปิดสวนสัตว์ขนาดใหญ่ พร้อมกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาที่เกี่ยวข้องโดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ศักยภาพของอำเภอเชียงของ

นายรัชชัย ภูเจริญยศ ปลัดอำเภออาวุโส อำเภอเชียงของ ได้นำเสนอศักยภาพของอำเภอเชียงของเพื่อรองรับการเปิด AEC ได้แก่

- ความก้าวหน้าในการดำเนินการขอเปิดเศรษฐกิจพิเศษเชียงของ ซึ่งในปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี โดยปลัดอาวุโสจะเดินทางไปชี้แจงต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในเร็ววันนี้ ซึ่งมีความเป็นไปได้สูงที่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และหากจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษสำเร็จ จะทำให้เชียงของกลายเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนของประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง เนื่องจากมีความพร้อมทั้งในด้านทำเลที่ตั้งและการคมนาคม
- การก่อสร้างถนนสี่เลนสายเชียงของ-เทิง ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการก่อสร้าง หลายช่วงสร้างเสร็จแล้ว คาดว่าจะเสร็จสมบูรณ์ภายในปี 2558 ซึ่งจะทำให้การขนส่งสินค้าทางรถจากจีน พม่า ลาว และไทยทำได้คล่องตัวมากขึ้น และเชียงของจะกลายเป็นจุดเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่สำคัญของเส้นทาง R3A
- การก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว บริเวณอำเภอเชียงของ ปัจจุบันเกือบเสร็จสมบูรณ์ 100% แล้ว และจะจัดให้มีพิธีเปิดสะพานโดยสมเด็จพระเทพฯ ในวันที่ 12 ธันวาคม 2556 ซึ่งคาดว่าเมื่อมีการเปิดใช้สะพานดังกล่าวแล้ว จะส่งผลดีต่ออำเภอเชียงของทั้งด้านเศรษฐกิจ การค้า และการท่องเที่ยว
- ความเป็นไปได้ที่เส้นทางรถไฟความเร็วสูงจะผ่านอำเภอเชียงของ จากการประชุมร่วมกับหลายหน่วยงานที่ทำการวิเคราะห์ความเหมาะสมของเส้นทางรถไฟความเร็วสูง พบว่ามีความเป็นไปได้สูงที่เส้นทางรถไฟฟ้างวดดังกล่าวจะผ่านอำเภอเชียงของ เนื่องจากมีความเหมาะสมทางกาย

3. ขั้นตอนการดำเนินการทางกฎหมาย

นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบุญเรือง ได้ชี้แจงความก้าวหน้าของการดำเนินการทางกฎหมาย ซึ่งทางเทศบาลได้ดำเนินการประชาคมประชาชนในพื้นที่ไปแล้ว 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 หมู่ 2 และหมู่ 10 ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่เห็นชอบที่จะยกพื้นที่ดังกล่าวให้มหาวิทยาลัยแม่โจ้รับผิดชอบ ซึ่งขั้นตอนการดำเนินการต่อไปคือ

- มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ต้องดำเนินการทำเรื่องขอใช้พื้นที่ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด โดยเสนอเรื่องผ่านอำเภอเชียงของ ซึ่งในขั้นตอนนี้มหาวิทยาลัยจะต้องเสนอโครงการ/แผนงานพัฒนาพื้นที่ พร้อมแนบแผนที่ที่ชัดเจน

- นำเสนอคณะกรรมการ กรอ. พิจารณา ก่อนเสนอนายอำเภอลงนาม โดยในขั้นตอนนี้จะต้องผ่านความเห็นชอบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผ่านการประชุมคมจากประชาชนในพื้นที่ และผู้แทนจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้และเทศบาลอาจจะต้องชี้แจงข้อมูลต่อคณะกรรมการ กรอ. ด้วย
- เสนอผู้ว่าราชการให้ความเห็นชอบให้มหาวิทยาลัยใช้พื้นที่
- มหาวิทยาลัยดำเนินการขออนุญาตที่ดินสาธารณะ เพื่อให้ที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งในขั้นตอนนี้จะต้องนำเสนอ ครม. และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

4. ความต้องการของประชาชนในพื้นที่

ที่ประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนในพื้นที่ทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แสดงความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน โดยผู้นำชุมชนได้เสนอความต้องการ ดังนี้

- ให้มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้เยาวชนรุ่นใหม่เห็นความสำคัญของการศึกษาด้านการเกษตร เนื่องจากบุญเรืองเป็นชุมชนเกษตร สภาพพื้นที่เหมาะสมกับการเกษตร แต่ลูกหลานส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสนใจกับการเกษตร ส่วนใหญ่ไปเรียนในเมืองและทำงานต่างจังหวัด
- การให้ความรู้ทางวิชาการด้านการเกษตร โดยเฉพาะวิทยาการเกษตรสมัยใหม่ หรือการเกษตรทางเลือก เช่น เกษตรอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งจะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่เกษตรกร
- สนับสนุนด้านพันธุ์พืชและสัตว์ ที่เหมาะสมกับพื้นที่ เช่น พันธุ์ข้าว และพันธุ์ปลา เป็นต้น
- ส่งเสริมอาชีพด้านการประมง เนื่องจากในพื้นที่มีกลุ่มเกษตรกรที่รวมกลุ่มเลี้ยงปลา จึงอยากให้มหาวิทยาลัยส่งเสริมอาชีพประมงแก่เกษตรกรเพื่อรองรับความต้องการของประเทศจีน
- ต้องการให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และไม่กระทบวิถีชีวิตของชุมชน
- การส่งเสริมอาชีพไม้ผล เนื่องจากพื้นที่เชิงของสามารถปลูกไม้ผลได้หลายชนิดทั้งผลไม้ท้องถิ่นของภาคเหนือ เช่น มะม่วง ลำไย และผลไม้ภาคอื่น เช่น มังคุด ดังนั้นจึงอยากให้มหาวิทยาลัยส่งเสริมการปลูกไม้ผล เพื่อให้เกิดทางเลือกใหม่ๆแก่เกษตรกร
- การจัดการเรียนการสอน โดยในเบื้องต้นอยากให้จัดการเรียนการสอนแก่ผู้นำชุมชน เช่น รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือสาขาที่รองรับการเปิด AEC เช่น การท่องเที่ยว ภาษา บริหารธุรกิจ ฯลฯ โดยในระยะเริ่มต้นอาจจัดการเรียนการสอนในอาคารเทศบาลก่อน หลังจากนั้นจึงเริ่มก่อสร้างอาคารของมหาวิทยาลัย และอาจพัฒนาเป็นวิทยาเขตต่อไปในอนาคต
- การให้สิทธิพิเศษ หรือโควตาบุตรหลานเกษตรกรในพื้นที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยแม่โจ้
- เทศบาลและมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่เข้าใจถึงความเป็นมา วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

5. ความกังวลใจของประชาชนในพื้นที่

- เกรงว่าการพัฒนาด้านกายภาพของมหาวิทยาลัยจะทำให้ส่งผลกระทบต่อพื้นที่โดยรอบ เช่น การถมที่ปิดทางน้ำ ทำให้น้ำท่วมที่นาของเกษตรกร
- เกรงว่าจะไม่มีผู้รับผิดชอบหากการดำเนินการบางอย่างของมหาวิทยาลัยทำให้เกิดความเสียหายทรัพย์สินของชุมชน เช่น การขยายถนนในปัจจุบันที่มีการรื้อท่อประปาหมู่บ้าน แต่ผู้รับเหมาไม่รับผิดชอบ โดยอ้างว่าไม่อยู่ในสัญญา
- เกรงว่าประชาชนในพื้นที่จะไม่สามารถใช้ทรัพยากรในพื้นที่สาธารณะได้เหมือนเดิม เช่น การหาของป่า จับปลา ปลุกพืช เลี้ยงสัตว์
- เกรงว่ามหาวิทยาลัยจะไม่ดำเนินการอะไรหลังจากได้สิทธิในที่ดินไปแล้ว
- เกรงว่าเมื่อยกสิทธิให้มหาวิทยาลัยไปแล้ว ในอนาคตเมื่อชุมชนมีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่เพื่อการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยจะไม่อนุญาตให้ใช้ เช่น ที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้สิทธิพื้นที่สาธารณะ แต่ภายหลังจังหวัดขอตัดถนนผ่านกลับไม่อนุญาต
- เกรงว่าในอนาคตมหาวิทยาลัยจะขยายพื้นที่ไปมากกว่า 1,117 ไร่ ของหมู่ 1 หมู่ 2 และหมู่ 10 โดยเฉพาะพื้นที่ของหมู่ 5 ซึ่งปัจจุบันเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญของชุมชน

ภาพการสำรวจพื้นที่

ภาพที่ 1 บรรยากาศการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้แทนมหาวิทยาลัยแม่โจ้กับผู้บริหารเทศบาล และผู้นำชุมชนในพื้นที่

ภาพที่ 2 นายวิทยา อุ่นคำ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบุญเรือง (แม่โจ้ 59) นำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินงานยกพื้นที่ให้มหาวิทยาลัยในส่วนที่เทศบาลรับผิดชอบ และนายรัชชัย ภูเจริญยศ ปลัดอาวุโสอำเภอเชียงของ นำเสนอศักยภาพของอำเภอเชียงของ

ภาพที่ 3 รศ.ดร.ศิริพร กิริติการกุล รองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย แนวทางการดำเนินงาน และแนวคิดในการพัฒนาพื้นที่

ภาพที่ 4 สภาพโดยรอบพื้นที่ เป็นที่นาขนาดใหญ่ มีความอุดมสมบูรณ์เนื่องจากเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ

ภาพที่ 5 บึงขนาดใหญ่ แห่งที่ 1 และ 2 มีพื้นที่ประมาณ 80-100 ไร่ มีการนำปลานิล ตะเพียน ยี่สก นวลจันทร์ กระบอก กระดี่ มาปล่อย ร่วมกับปลาธรรมชาติ ๆ มี ปลาคัง กตเหลือง สร้อย ฯลฯ เป็นแหล่ง เลี้ยงปลาพื้นที่ขนาดใหญ่ เปิดการประมงจับปลาทุกปี

ภาพที่ 6 มีอาคารขนาด ก*ย (6*12 เมตร) จำนวน 2 หลัง อยู่ใกล้บึงขนาดใหญ่ แห่งที่ 1 สามารถเป็นโรง เพาะฟักข้าวครวได้

ภาพที่ 7 พื้นที่ส่วนมากเป็นที่ราบลุ่ม พื้นที่ชุ่มน้ำ มีคุน้ำล้อมพื้นที่ไว้ทั้งหมด

ภาพที่ 8 สภาพดินเป็นดินเหนียว เก็บน้ำได้ดี มีน้ำอุดมสมบูรณ์ติดแม่น้ำอิง สภาพป่าไม่สมบูรณ์ พันธุ์ไม้ท้องถิ่นต้นทองกวาว พันธุ์สัตว์น้ำท้องถิ่น ปลาคัง กดเหลือง สร้อย ฯลฯ

ภาพที่ 9 ภาพแม่น้ำอิง ยาวติดพื้นที่ทางทิศตะวันออก ไหลลงแม่น้ำโขง มีน้ำอุดมสมบูรณ์ตลอดทั้งปี บางช่วงมีการสัมปทานชุดทราย

ภาพที่ 10 หนองน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่ มีประมาณ 4 แห่ง ลึกประมาณ 3 เมตร มีน้ำตลอดทั้งปีไม่เคยขาด ปัจจุบันอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของหมู่บ้าน โดยให้เอกชนเช่าเป็นรายปี มีการนำพันธุ์ปลามาปล่อย และเปิดให้ชาวบ้านจับปลาปีละ 1 ครั้ง ในช่วงเทศกาลสงกรานต์

ภาพที่ 11 ที่ราบที่สามารถใช้เพาะปลูกได้ส่วนใหญ่ เป็นที่ราบที่เกิดจากการขุดลอกหนองน้ำ แล้วนำดินมาถมพื้นที่ ทำให้สภาพดินค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ ปัจจุบันให้ชาวบ้านเช่าปลูกข้าวโพดในราคาประมาณ 500 บาทต่อไร่ต่อปี รายได้เข้าหมู่บ้าน

ภาพที่ 12 บริเวณรอบพื้นที่ มีการขุดคูน้ำลึกประมาณ 1-2 เมตร

ภาพที่ 13 สภาพถนนรอบพื้นที่เป็นถนนลูกรัง บางช่วงเป็นหลุมบ่อเนื่องจากเป็นเส้นทางผ่านของรถบรรทุกทราย แต่โดยรวมสามารถใช้ได้ตลอดทั้งปี

ภาพที่ 14 ในบริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่ มีการทำปุ๋ยหมักแบบไม่พลิกกลับกองจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในชุมชน ซึ่งได้องค์ความรู้มาจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ภาพที่ 15 แนวสายไฟฟ้า และถนนคอนกรีตที่ใกล้ที่สุด อยู่ห่างจากพื้นที่ประมาณ 1 กิโลเมตร

ภาพที่ 16 สภาพถนนหลวงสายเชียงของ-เทิง ช่วงบุญเรือง-สะพานข้ามแม่น้ำโขง เป็นถนน 4 เลน สร้างเสร็จสมบูรณ์แล้ว ในขณะที่ช่วงบุญเรือง-พญาเม็งราย อยู่ระหว่างก่อสร้าง คาดว่าจะแล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในปี 2558

ภาพที่ 17 พื้นที่ดังกล่าว ห่างจากสะพานข้ามแม่น้ำโขง 30 กิโลเมตร และเป็นจุดเชื่อมต่อเส้นทาง R 3A (ลาวและจีน) ซึ่งจะเปิดใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ 12 ธันวาคม 2556 สามารถเพิ่มศักยภาพการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นมหาวิทยาลัย เกษตรนานาชาติ และหนึ่งในมหาวิทยาลัยชั้นนำของ AEC อาจอุปสรรคงบประมาณในการลงทุน